

Reseberättelse Tjernobyl och Olkiluoto för YG17 Säkerhet

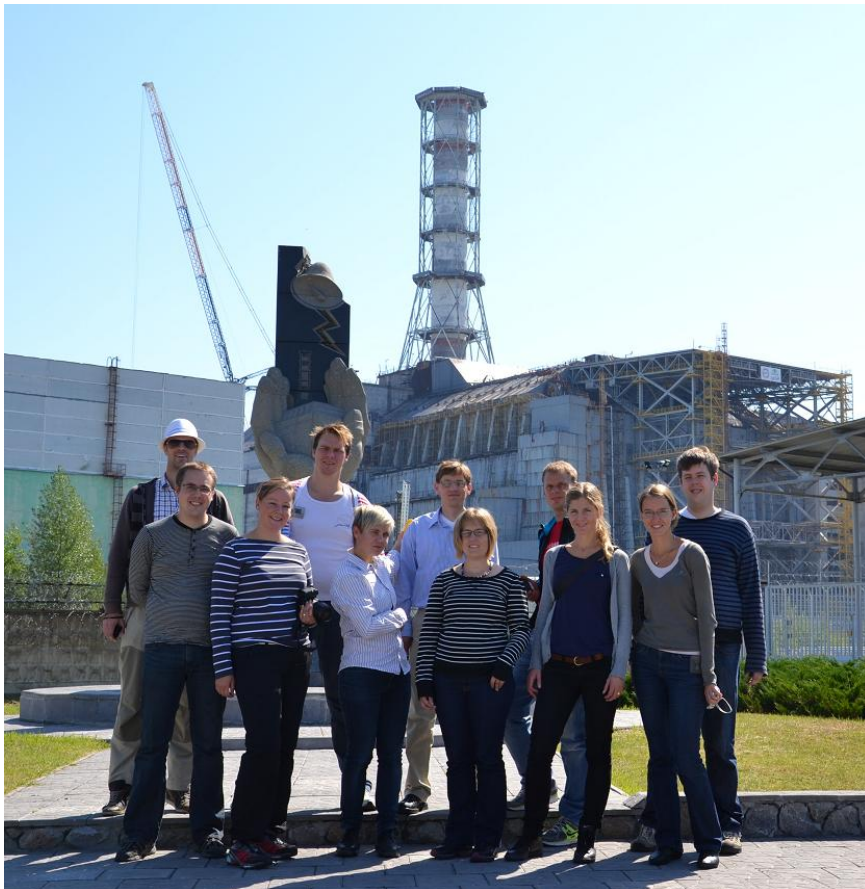
Flyget till Kiev gick klockan 8.40 lördag morgon den 27 augusti 2011. Vi var ett trött men förväntansfullt gäng som möttes upp på Arlanda. Några ur gruppen flög från andra destinationer men väl i Kiev så samlades hela gruppen. Flygresan gick smärtfritt och när vi kom fram till flygplatsen växlade vi pengar så att vi skulle klara oss under vår vistelse i Kiev.

Vi tog oss med taxi till vårt hotell, Salut. Det var ett klart godkänt hotell. Eftersom att vi endast fått en baguette på flyget var vi mycket hungriga när vi väl anlände till hotellet. Efter en hel del strosande valde vi en restaurant vi tyckte såg bra ut. Maten var ok men att servera allt samtidigt och att servera det som vi beställt var det tydligen inte så noga med. Vi åt, strosade på gatorna och begav oss sen mot hotellet.

Söndag 28 augusti

Nu skulle vi äntligen få åka till Tjernobyl och uppleva och se allt som vi hittills bara sett och läst om.

Vi blev hämtade på hotellet med en minibuss. Chauffören pratade ingen engelska men vi fick veta av en tjej som tog betalt av oss att det inte skulle ingå någon lunch (som det var lovat). Vi fick därför stanna på en mack och köpa med oss "lunch". Det fanns ett enormt utbud på macken av chips, choklad, nötter och läsk. Vi var mycket nöjda med den hälsosamma lunchen vi handlat på oss.

Gruppen samlad framför Reaktor 4

Väl framme vid "Tjernobylzonen" var det passkontroll. Vi kom alla igenom, skönt. Bussen tog oss sedan in till Tjernobyl by där vi mötte upp vår guide, som kunde prata engelska. Han inledde med att berätta lite kort om de olika zonerna samt hur många människor som idag bodde i närliggande byar etcetera. För övrigt var guiden ganska fåordig, han svarade på frågor men berättade ytterst lite själv, tyvärr.

Vi åkte runt och tittade, stannade vid kylvattenkanalen och mätte upp relativ höga dosrater, 0,5 mSv/h. Sarkofagen fick vi endast se från ett håll. Guiden berättade att marken runt den skadade reaktorn, reaktor 4, hade grävts upp ca en meter varpå man hade fyllt på med ny jord och asfalterat. Dosraten vi mätte upp på cirka 100 meters avstånd från sarkofagen låg runt 0,005 mSv/h. Det arbetas med att bygga en nys sarkofag där fler länder är med och betalar kostanden för bygget. Detta fick vi inte fotografera.

Efter att vi sett den skadade reaktorn åkte vi vidare och tittade i Pripjat. Där fick vi nästan fritt gå omkring och titta i olika byggnader. Vi fick se två skolor, en sporthall, ett hotell samt någon typ av kulturteater. Vi besökte också den omtalade lekplatsen, tivolit. Alla byggnader var plundrade på inredning och byggmaterial. Det var en speciell känsla att befinna sig i Pripjat, det kändes som att gå in en tavla där tiden stannat. Vi fick veta att befolkningen i Pripjat evakuerades utan att riktigt veta varför. De blev informerade om att de skulle få återkomma inom tre dagar, det fick de inte.

Utforskar Hotel Pripjat

På vissa ställen i området var det relativt höga dosrater, till exempel vid sprickbildningar i marken, vid en spricka mätte vi upp cirka 0,017 mSv/h

Det var mycket intryck att bearbeta efter besöket så på vägen hem var det många som somnade i bussen. Kan tillägga att det var en mycket obekvämt resa hem för några av oss då det var ruskigt varmt i bussen. Väl hemma strosade vi åter runt i Kiev, pratade om dagens händelser och åt och drack gott. Trots fåordig guide, som dessutom bar militärkläder, solglasögon, stor kniv och kedjerökte och drack öl under hela dagen, är vi nöjda med besöket i Tjernobyl och glada att vi genom YG fick denna möjlighet.

Finland

Efter besöket i Ukraina flög vi vidare till Finland för att besöka Olkiluoto kärnkraftverk och på måndag eftermiddag anlände vi till ett regnigt Åbo.

Finlandsbesöket inleddes med middag på den Amerikansk/Mexikanska restaurangen Amarillo i centrala Åbo. Då alla var väldigt nöjda så vill vi ge Amarillo utmärkelsen två tummar upp från ett hungrigt YG17-gäng. Kvällen avslutades på hotellet med äkta finsk kultur i form av bastubad.

Att glatt gäng på Amarillo

På Tisdagen gav vi oss av till Olkiluoto som ligger 10 mil norr om Åbo. Där togs vi emot av Young Generation deltagare från Olkiluoto som gav oss inblick i TVO som företag samt hur säkerhetstänket skiljer sig från de gamla och de nya verken.

Olkiluoto drivs av företaget TVO som ägs av finska företag och kommuner. De har två block i drift OL1 och OL2 som är av samma konstruktion som F1 och F2. I år har de genomfört den största revisionen någonsin på OL1 och bytt ut bl.a. lågtrycksturbinerna. Hela revisionen tog 26 dagar vilket i finska mått var lång tid, men med svenska mått kort. Så det är lätt att förstå att de är stolta över hur hög tillgänglighet de har.

TVO håller på att bygga ett nytt verk; Olkiluoto 3 (OL3) levererat av Areva och Siemens. Det är det första bygget i världen av den nya designen EPR som har en effekt på 1600MWe. Bygget har blivit försenat några gånger och skulle enligt den ursprungliga tidplanen ha varit klart 2009, nu räknar TVO med att vara klara 2013. Betongarbetet är till 95% klart och just nu är fokus på svetsarbeten och kabelinstallationer. Några säkerhetsdetaljer i EPR som känns högaktuella är självcirkulerande ventilation i inneslutningen med passiva vätgasrekombinatorer som ska förhindra vätgasexplosioner samt två extra dieslar för att hantera "station blackout".

TVO håller också på att planerna för ytterligare ett verk; Olkiluoto 4 (OL4). 2010 så fattade finska riksdagen ett principbeslut om att ge TVO licens för att bygga ett fjärde verk. Ännu har

TVO inte bestämt vilken leverantör de ska välja men de håller på att utvärdera fem olika reaktorer:

- ABWR - Toshiba-Westinghouse (BWR)
- ESBWR - GE Hitachi (BWR)
- APR1400 - Korea Hydro & Nuclear Power (PWR)
- EPR - Areva (PWR)
- APWR – Mitsubishi Heavy Industries (PWR)

OL4 kommer också att bli ett stort verk; kravet är en effekt på mellan 1450MWe och 1750MWe. Planen är att kunna ta verket i drift 2020.

Olkiluoto med OL3 och OL4 inlagda

Liksom Sverige håller Finland på att planera för sitt slutförvar. Posiva (den Finska motsvarigheten till SKB) bygger en forskningsanläggning (Onkalo) i närheten av Olkiluoto som efter regeringsbeslut är tänkt att användas som slutförvar. De kommer att använda sig av den svenska KBS-3 metoden..

Efter presentationerna fick vi en rundtur på området samt lunch på TVO's huvudkontor som ligger vid verket. Olkiluoto var en stor kontrast till Tjernobyli, att det var rent och snyggt med ordning och reda gav ett mycket säkrare och mer pålitligt intryck.

Vi fick besöka TVO's slutförvar för låg- och medelaktivt avfall. Det är ett berggrum 40 meter under jord med två 30 meter höga "cisterner" insprängda där betonglådor med avfallet staplats. För tillfället är cisternerna halvfulla och det finns rum att bygga fyra cisterner till.

Tyvärr fick vi inte komma in på OL3 då det är en byggarbetsplats, vi fick nöja oss med att titta på bygget från ett utkikstorn utanför staketet. Där möttes vi av två blivande reaktoroperatörer för OL3 som berättade lite om bygget och svarade på våra frågor. De har inte arbetet på något av de befintliga blocken, utan utbildas direkt för att börja jobba på OL3.

Hemresan till Sverige gick med Silja Line Åbo – Stockholm. Det var ett glatt och piggt gäng som var sist av båten kl 06:20 Onsdag morgon i Stockholm.